

VERGİ İNCELEMELERİNDE TEBLİGATIN ÖNEMİ VE ELEKTRONİK TEBLİGATLARDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

AV. VEDAT CANBOLAT

AV. ARB. ELİF CANBOLAT GÖKTEPE

VERGİ İNCELEMESİ NEDİR?

Vergi incelemesi; Vergi Usul Kanunu'nun 134. maddesinde:

Vergi incelemesinden maksat, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak olarak tanımlanmıştır.

VERGİ İNCELEMESİNİN KAPSAMI

Vergi incelemesinin üç yönü bulunmaktadır.

Bunlardan ilki **maddi yükümlülükler** yönünden inceleme, ikincisi **şekli yükümlülükler** yönünden inceleme sonuncusu da Vergi Usul Kanunu'nun 359 ve devamı maddeleri uyarınca düzenlenen **vergi suçları yönünden** incelemedir.

VERGİ İNCELEMESİ YAPMAYA YETKİLİ KİŞİLER KİMLERDİR?

Vergi incelemesi yapmaya yetkili kişiler Vergi Usul Kanunu'nda tahdidi olarak (sınırlı sayıda) sayılmıştır. Bu kişiler;

- Vergi Müfettişleri,
- Vergi Müfettiş Yardımcıları,
- İlin en büyük mal memuru (defterdar)
- Vergi dairesi müdürleridir.
- Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatında müdür kadrolarında görev yapanlar her hal ve takdirde vergi inceleme yetkisini haizdir.

VERGİ İNCELEMESİNİN ZAMANI

Vergi Usul Kanunu'nun 138. maddesi uyarınca vergi incelemesinin ne zaman yapılacağıının önceden haber verilmesi zorunlu değildir.

İnceleme, **neticesi alınmamış hesap dönemi de dâhil olmak üzere**, tarh zamanaşımı süresinin sonuna kadar her zaman yapılabilir.

TARH NEDİR TARH ZAMANAŞIMI SÜRESİ NE KADARDIR?

Tarh Vergi Usul Kanunu'nun 20. maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre **verginin tarhı, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tespit eden idari muameledir.**

Tarh Zamanaşımı ise Vergi Usul Kanunu'nun 114. maddesi'nde hüküm altına alınmıştır. **Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler zamanaşımına uğrar.**

TARH ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN KESİLMESİ İÇİN MÜKELLEFE TEBLİGAT VADİSİ OLMAK ZORUNLUDUR

Vergi Usul Kanunu'nun 114. maddesi'nde **tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler** ifadesine yer verildiği için zamanaşımı süresi içerisinde yalnızca vergi-ceza ihbarnamesinin düzenlenmesi yeterli değildir. İhbarnamenin amme borçlusuna tebliği de zorunludur. Nitekim İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. Vergi Dava Dairesi 02.09.2025 tarihli 2025/2980 E. 2025/3136 K. sayılı kararı ile;

İHBARNAMENİN TEBLİĞİ SORUNU

«...davacının ortağı olduğu limited şirketin ödenmeyen vergi borçları nedeniyle davacının banka hesaplarına uygulanan e-haciz işleminin iptali istemine ilişkin kararında; dava konusu haciz işleminin dayanaklarından olan ödeme emri içeriği amme alacaklarına ilişkin vergi-ceza ihbarnamelerinin ... posta yoluyla tebliğ edildiği belirtilmişse de tebliğine ilişkin tebliğ alındısı dava dosyasına davalı idarece sunulmadığından dolayısıyla **asıl amme borçlusu şirket adına yapılan tebliğ işlemi davalı idarece ispat edilemediğinden, 5 yıllık tarh zamanaşımı süresi içinde usulüne uygun olarak ihbarname tebliğ edilmediği için amme alacaklarının tarh zamanaşımına uğradığı** sonucuna varıldığından, tarh zamanaşımına uğrayan amme alacaklarının tahsili amacıyla davacının banka hesaplarına uygulanan haciz işleminde hukuka uygunluk bulunmadığına...» karar verilmiştir.

TEBLİGATIN USULÜNE UYGUNLUĞU

Ödeme emri içeriğindeki ihbarnamenin tebliği edilip edilmediği hususu oldukça önemlidir. Tebligatın yapılıp yapılmadığı yahut usulüne uygun yapılıp yapılmadığını araştırmak ödeme emrinin ve buna bağlı olarak hacizlerin iptali sonucunu doğurabilecektir.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi 15/1/2026 tarihinde; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na 6009 sayılı Kanun'un 7. maddesiyle eklenen 107/A maddesinin üçüncü fıkrasının ***"...tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye..."*** bölümünün Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline, iptal hükmünün kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

Yine Danıştay 3. Dairesi'nin de 06.04.2026 tarihli 2024/4288 E. 2026/1632 K. sayılı kararı ile; ***...Anayasa Mahkemesinin iptal kararında hükmettiği erteleme kararının derdest davaları korumayacağı; yani AYM'nin iptal kararının yürürlüğünü ertelemiş olmasının, mahkemelerin önünde görülmekte olan davalarda Anayasa'ya aykırı normun uygulanmaya devam edileceği anlamına gelmeyeceğine...*** hükmetmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 107/A maddesinin iptal edilen üçüncü fıkrası yerine 24.06.2026 tarihinde yürürlük tarihi 01.07.2026 tarihli yeni bir hüküm getirilmiştir.

Elektronik tebligatların bu değişikliklere uygun olarak **usulüne uygun olarak tebliğ edilip edilmediğini** incelemek vergi cezalarının, ödeme emrinin, yapılan hacizlerin iptali

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Vergi Davalarında Metot,
<https://www.youtube.com/watch?v=KBJV160VtBw>
Erişim Tarihi 02.07.2026
- www.kazanci.com.tr Erişim Tarihi 02.07.2026
- Adil NAS, Vergi Hukukunda Tarh Zamanaşımı, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 60(2), 309-330,
www.jurix.com.tr Erişim Tarihi 02.07.2026
- Av. Arb. Dr. Burak ASLANPINAR, E-Tebliğatta Yeni
Dönem: 1 Temmuz Öncesi İptal mi? | Kimlere E-Tebliğat
Zorunlu? | Davalara Etkisi,
https://www.youtube.com/watch?v=SagZGij2_x4 Erişim
Tarihi 02.07.2026